

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Timo Mattila, Tekla Kosonen, Sanna Ruhalahti, Mikko Valtonen, Niina Nurkka ja Raisa Hievanen. Lapin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Merja Forest**

Auditointivuosi **2023**, Karvin julkaisu **17:2023**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-794-4 pdf**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Korkeakoulun itsearviointi

Vertaisoppimisen alue on Vaikuttava ja uudistava korkeakoulu. Vertaisoppija oli itävaltalainen korkeakoulupartneri Fachhochschule Technikum Wien ([FHTW](#)), jonka yhteistyö liike-elämän ja teollisuuden kanssa on tiivistä.

AMKin oppimisaihe oli *Collaboration with Working Life* ja FHTW:n *Managing Societal Engagement and Impact*. Oppimisvierailut pidettiin verkossa syksyllä 2021. Projektiryhmä kokousti viisi kertaa etukäteen tuottaen ohjelmat sekä käsitesanaston. Osallistujina oli koulutuksen ja hallinnon asiantuntijoita, opiskelijoita, alumneja ja työelämän edustajia. Molemmissa vierailuissa ohjelma oli sama koostuen yhteisestä osiosta ja ryhmätyöskentelystä. Lopuksi arvioitiin hyviä käytäntöjä, niiden soveltamista omaan korkeakouluun ja mahdollisia ongelmia, ja annettiin palaute. Projekti ylitti odotukset. Verkkoalusta mahdollisti suuren osallistujamäärän osallistamisen ja keskustelun. Pääosa tavoitteista saavutettiin, vaikka aiheet olivat laajoja. Sisällön supistus olisi karsinut osallistujia, mistä olisi seurannut vähemmän ideoita ja uusia aloitteita. Yhteinen oivallus oli, että vaikka toimintaympäristöt ovat erilaisia, työelämäyhteistyön haasteet ovat samat. Molemmilla on tapoja tukea opiskelijaa työelämäyhteyksien luomisessa. Yhteistyö ja joustavat opintopolut ovat samankaltaisia, mutta FHTW:ssä toimitaan monipuolisemmin, syvemmin ja systemaattisemmin.

FHTW selvittää työelämän osaamistarpeita osana OPS-työtä ja kehittämistä ja käyttää tutkimustuloksia, työpaikkailmoituksia ja alumnipalautetta ennakoinnissa. FHTW:ssä on huomattava määrä sivutoimisia opettajia työelämästä, mikä edistää koko korkeakoulun työelämäyhteyksiä sekä yhteisten TKI-hankkeiden toteuttamista, tarjoten myös oppimisympäristöjä opiskelijalle. Ongelma- ja käytäntölähtöiset OPSit edistävät ammatillista kehittymistä ja työelämätaitojen oppimista hankkeissa ja soveltavissa harjoituksissa, joita ulkopuoliset arvioivat. Useimmissa hankkeissa on työelämän toimeksiantoja yhteistyöryityksistä.

Henkilöstö, opiskelijat, alumnit ja yhteistyöryitykset esittelivät yhteisesti toteutettavaa koulutusta sekä palautteeseen ja arviointiin perustuvaa kehittämistä. Yhdessä suunnitellut oppimisjaksot ja TKI-hankkeet olivat systemaattisesti toteutettuja, ja opiskelijaa osallistavia suunnittelusta tulosten julkistamiseen asti. Yhteisjulkaisuilla tuotetaan uutta tietoa työelämän kanssa.

Työn opinnollistamisen haasteet todettiin samanlaisiksi, mm. opiskelijan käyttämän ajan ja voimavarojen sekä teoreettisen ja käytännön osaamisen tai soveltamisen suhde. Yhteinen haaste on hallita osallisten odotuksia, mikä vaatii huolellista viestintää. Tärkeimmät hyödyt ovat samat: työelämälle uutta työvoimaa, opiskelijalle mahdollisuuksia työllistyä, ja kaikki osalliset oppivat ja kehittyvät kanssakäymisessä. FHTW:n työelämäyhteistyön vahvuus on pitkäaikainen aktiivisuus: toimintaa ylläpidetään ja koordinoidaan jatkuvasti opiskelijan, työelämän ja korkeakoulun välillä. Wienissä on paljon mahdollisuuksia työelämäyhteyksiin. Lapissa taas on pitkät etäisyydet, mutta ne eivät ole este FHTW:n kaltaiselle työelämäyhteistyölle, jota on rakennettu pitkäjänteisesti.

Oman organisaation hyvät käytännöt

Joustavat, työelämäpainotteiset opintopolut
YAMK-opiskelijalle

Osaamispyramidit OPS-työssä ja
TKI-työn suuntaajina

Kestävän kehityksen tavoitteet strategiassa
näkyviä ja saavutettavia

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

Työelämän kanssa yhteisesti toteutettava koulutus

Systemaattiset menettelyt selvittää työelämän
osaamistarpeita ja hyödyntää monipuolista tietoa

Työelämäedustajat mukana opetuksessa ja
TKI-toiminnassa

Monipuoliset pedagogiset menetelmät
työelämäyhteistyössä tukevat opiskelijan
oppimista ja työllistymistä.

Antakaa konkreettisia esimerkkejä, miten vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä aiotaan hyödyntää tai on jo hyödynnetty.

FHTW:n työelämäkompetenssien kartoittamisen menettelyä voisi soveltaa uuden koulutuksen suunnittelussa ja isossa päivityksessä, kuten profiloinnissa. Työelämän tarpeiden ennakoinnissa tulisi kiinnittää enemmän huomiota eri tietoaisteistojen analyysiin. Kansallista aineistoa tulisi hyödyntää järjestelmällisesti, kun kehittämisestä keskustellaan työelämän edustajien kanssa. Jatkuva, monipuolinen analyysi ja tiedon kerääminen eri lähteistä vaatii resurssien uudelleenjärjestelyä.

Työelämässä tapahtuva oppiminen ja yhteiskehittäminen (työelämä—opetushenkilöstö—TKI-henkilöstö—opiskelija) ovat tärkeimmät edistämisen kohteet koulutuksen ja TKI-toiminnan kehittämisen tiekartassa 2023–24. Osana tätä sovelletaan FHTW:n työelämän kanssa toteuttaman koulutuksen menettelytapoja mukauttaen paikallisille PK-yrityksille. Kv-koulutusten opiskelijoihin kiinnitetään erityinen huomio, jotta heidät saadaan paremmin integroitumaan työelämän oppimisympäristöihin ja työllistymään Suomeen valmistumisen jälkeen.

Kumppanuustoiminnassa tunnistettiin kehittämiskohde: työelämän asiantuntijoiden osaamisen parempi hyödyntäminen opetuksessa ja opinnäytetöiden ohjauksessa, sekä TKI-toiminnassa. Kumppanuussopimuksien sisältämää molemminpuolista tiedon ja osaamisen vaihtoa aiotaan tavoitteellistaa ja seurata yksityiskohtaisemmin. Osaamisen vastavuoroinen hyödyntäminen on käynnistynyt opettajien työelämäjaksoilla.

Auditointiryhmän palaute

Lapin ammattikorkeakoulu valitsi vertaisoppimisen aiheeksi Vaikuttava ja uudistava korkeakoulu -arviointialueeseen sisältyvän työelämäyhteistyön (Collaboration with working life).

Vertaisoppimisen kumppaniksi valikoitui itävaltalainen korkeakoulupartneri Fachhochschule Technikum Wien (FHTW). FHTW tekee tiivistä ja pitkäjänteistä yhteistyötä liike-elämän ja teollisuuden kanssa, joten vertaisoppimisen kumppanin valinta vertaisoppimisen aiheen

näkökulmasta on hyvin perusteltu. Vertaisoppimisen prosessi toteutettiin suunnitelmallisesti etätyöskentelynä. Projektiryhmä suunnitteli vertaisoppimisen tapaamiset huolellisesti. Varsinaiseen työskentelyyn osallistui runsaasti koulutuksen ja hallinnon asiantuntijoita, opiskelijoita, alumneja ja työelämän edustajia. Itsearviointiraportin mukaan vertaisoppimisen projekti ylitti korkeakoulun odotukset ja pääosa tavoitteista saavutettiin. Tapaamisten toteuttaminen verkkoalustalla mahdollisti suuren osallistujamäärän. Itsearviointiraportin mukaan vertaisoppimisessa havaittiin, että vaikka korkeakoulujen toimintaympäristöt ovat erilaisia, niin työelämäyhteistyössä on samanlaisia haasteita. FHTW:n työelämäyhteistyön vahvuuksina nähtiin muun muassa pitkäaikainen ja järjestelmällinen yhteistyö työelämän kanssa. Auditointihaastattelussa nostettiin esiin, että vertaisoppimisen kumppani hyödynsi työelämän edustajia monipuolisesti muun muassa osa-aikaisissa työsuhteissa. Vertaisoppimisessa Lapin ammattikorkeakoulu sai useita hyviä käytäntöjä, joita voi jatkossa soveltaa ja kehittää omassa työelämäyhteistyössään. Itsearviointiraportissa tuleviksi työelämäyhteistyön kehittämiskohteiksi nostettiin muun muassa työelämän tarpeiden ennakointiin liittyvät järjestelmälliset menettelytavat sekä työelämän asiantuntijoiden entistä monipuolisempi hyödyntäminen opetuksessa, opinnäytetöiden ohjauksessa ja TKI-toiminnassa. Vertaisoppimisen kumppanin hyvien käytäntöjen lisäksi Lapin ammattikorkeakoulu sai entistä paremmin käsityksen omista työelämäyhteistyön vahvuuksistaan. Auditointiryhmä suosittelee hyvien vertaisoppimisessa saatujen käytäntöjen edelleen kehittämistä Lapin ammattikorkeakoulun toimintaan sopiviksi.